

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра філософії
Інститут вищої освіти НАПН України
Польське Товариство філософської педагогіки
імені Броніслава Ф. Трентовського (TRF)

**Під знаком Григорія Сковороди:
зоряний час української культури**

МАТЕРІАЛИ
IV міжнародної науково-практичної конференції

*«Гуманістична філософія освіти як складова успішних посттоталітарних
трансформацій»*
(6-7 грудня 2018 року)

Харків
ХНПУ- 2019

ОСВІТНІ «ПАСАЖІ» У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОМУ СВІТІ

О.В. Садоха, м. Харків

У сучасному полі освіти, формованому відповідно до нових світоорієнтацій, світопроекцій, з урахуванням наростання глобалізаційних зрушень і поглиблення розмаїтих суперечностей, пропонується й здійснюється чимало проектів з урахуванням змінюваності світу й мінливості навчання для суспільства знань (так само й поза ним).

Значна частина їх (спираючись на розуміння глобалізації як настання світу без кордонів та її ключового елементу, за Е.Бернстайном, як взаємодії глобальних і локальних сил), пройнята неоаристотельським мисленням про важливість визначення взаємоприйнятних ціннісних зобов'язань, які можуть культивувати практичну мудрість у сучасному складноорганізованому світі. При цьому пильну увагу звернено на необхідність не тільки навчати вчитися, а й синтезувати старе з новим, враховувати вразливість природи людини й світу, аж до визнання «незворотності трансгуманізму». Цікаві думки в цьому аспекті висловлюють, зокрема, Аарон Маршалл, Малькольм Торберн, Наеф Аль-Родхан, Деррік Л. Годбурн та інші.

Для розробки освітніх стратегій, адекватних сучасним викликам і ризикам, у працях відомих фахівців (як-от: Е. Харгрівз, Д.У. Опп) застерігається, що освіта може бути небезпечною, тому вкрай необхідне загальне переосмислення процесу і змісту освіти на всіх рівнях, починаючи з визнання того, що багато негараздів у світі відбувається саме як результат неадекватної та некоректної освіти, що відчужує нас від життя, фрагментує, розділяє, а не об'єднує. Разом з тим наголошується, що знання – це своєрідний інструмент, який дозволяє нам жити разом. Його найважливіша функція – не відображати передбачувану об'єктивну істину або пристосовуватись до зовнішньої реальності, а слугувати як найбільш потужний інструмент, коли йдеться про сприяння демократичному співіснуванню людей, про формування «майбутнього як місця свободи» (Даніель Іннераріті).